COLNÉ aktuality

Dvojmesačník Colnej správy SR • VIII. ročník • 9-10/2010

Colná únia

Časopisy o colníkoch a nielen pre colníkov v období 1. ČSR a po druhej svetovej vojne **(1923 – 1951)**

Medzi zdrojmi poznania náročnej služby colných úradníkov Československej republiky z minulosti sú aj rôzne periodiká. Slúžili nielen na informovanie podnikových a priemyselných kruhov o colných otázkach, ale aj ako informačná základňa o živote colnej správy. Väčšina týchto periodík venovaných colnej oblasti sa paradoxne nezačala vydávať v Prahe, ale (za pomoci českých colných úradníkov) na Slovensku.

1. Jedným z prvých pokusov o vydávanie časopisu bol „Informátor čsl. Celních úředníků na Slovensku". Bratislavský odbor spolku československých colných úradníkov vznikol v roku 1922. Čísla „Informátora", ktoré sa zachovali (z marca – septembra 1923), obsahovali skôr príspevky z jeho zasadnutí. V auguste 1923 bola v plnom prúde snaha o distribúciu periodika, resp. o jeho zmenu na plnohodnotný časopis, proti čomu sa postavil pražský výbor spolku a vydávanie colníckeho časopisu nepodporil. Prvé čísla „Informátora" boli písané na písacom stroji a tenkom prieklepovom papieri, prípadne ručne. Posledné čísla boli ale už tlačené profesionálne na tlačiarenskom stroji.

2. Snaha o plnohodnotný časopis určený nielen colníkom, ale aj podnikovým a priemyselným kruhom, bola korunovaná (aj napriek nesúhlasu ústredného výboru spolku colníkov v Prahe) úspechom. Prvé číslo „Celního věstníku" vyšlo 15.10.1923 v Bratislave. Vydavateľom bol Spolok ČSR colných úradníkov v Prahe, odbor Bratislava, a to až do č. 11/1926, keď vydávanie prešlo pod ústredný výbor do Prahy. Časopis vychádzal mesačne a mával rôzny rozsah – od osem do 12 strán. Jeho vydávanie bolo ukončené v Protektoráte Čechy a Morava k 1.7.1942 (nahradil ho časopis „Veřejná služba"). V tom čase mal už len dve strany a venoval sa výhradne nemeckým legislatívnym normám.

3. Po 2. svetovej vojne bolo 20.5.1946 vydané prvé číslo časopisu „CLO v ČSR". Aj keď v redakcii pôsobila väčšina redaktorov z bývalého „Celního věstníku", z dôvodu prispôsobenia požiadavkám doby, ako aj zamerania časopisu bol zámerne zvolený nový názov. Vydavateľom bol Osvetový zväz spolku colných úradníkov v Bratislave. V tej dobe to bol jediný časopis venovaný výhradne colnej problematike v ČSR a postupom času do neho prispievali aj colníci z ČR. Vychádzal mesačne na 12 stranách. Prežil prechod colnej agendy pod národné výbory (od 24.12.1948) skoro rok, a to do novembra 1949, keď bolo jeho vydávanie náhle zastavené.

4. Okrajovo sa clu venoval časopis „Finanční správa" s podtitulom: „Časopis pro daně, dávky, poplatky a clo". V roku 1949 sa tento podtitul zo záhlavia časopisu vytratil. Vydavateľom bolo od roku 1946 Pražské vydavateľstvo Práce a od roku 1951 sa ním stalo Revolučné odborové hnutie (ROH) – Zväz zamestnancov verejnej správy v Prahe 2. Colníctvu sa venoval naozaj okrajovo. Skôr sa zameriaval na dane a finančnú sústavu tej doby. Budovateľská éra nemala záujem o špecifikáciu štátnej správy na jednotlivé oblasti, ale o jej centralizáciu výhradne pod ROH, preto bolo vydávanie časopisu koncom roka 1951 zastavené.

V období rokov 1939 – 1945 na území Slovenskej republiky nie je zaznamenané vydávanie žiadneho časopisu špeciálne určeného pre colníkov. Svoje časopisy vydávala aj finančná stráž. Tým sa budeme venovať v niektorom z budúcich čísiel.

mjr. Ing. Marcel Šuštiak

Všetko je tak, ako má byť

V živote má všetko svoje opodstatnenie. Inými slovami, nech sa vám prihodí čokoľvek, vždy to niečo znamená, čosi sa tým ovplyvní, zmení. Nemám na mysli len veľké veci, k akým patrí stretnutie s osudovým človekom, zmena zamestnania či finančná výhra, o negatívnych veciach ani nehovoriac. Myslím na drobnosti, ktorých význam si neraz ani neuvedomíme. Ako by sme aj mohli, veď sa stále ponáhľame. Naháňame sa dokonca aj vo voľnom čase – na autobus kvôli nákupom, za priateľmi do reštaurácie, k telke, aby nám neušiel športový program či obľúbený seriál... Vždy sme v časovom strese. Len si spomeňme, koľkokrát počas dňa sa pozrieme na hodinky. A koľkokrát úplne zbytočne. Priznám sa, žijem rovnako. Môj denný režim ovplyvňujú hodiny, minúty a sekundy – presne ako ten váš. A to aj vo chvíľach, keď by ani nemuseli. Keď som sa takto naposledy „ponáhľala" domov, cesta mi ubiehala napodiv rýchlo, až kým som sa nedostala za nákladné auto, ktoré ma do kopca trochu spomalilo. Už-už by som spomaľovača aj predbehla, hoci som sa vlastne nikam neponáhľala, ale nakoniec som to vzdala a urobila tak až na blízkej rovinke. Asi o dvadsať metrov ďalej mi do cesty vletelo auto, ktoré sa evidentne tiež kamsi hnalo. Nezvládlo zákrutu a zostalo v mojom pruhu. Našťastie som mala dosť času vyhnúť sa mu, a tak sa všetko pre oboch skončilo dobre. Zrazu som však to pomalé nákladné auto, čo ma tých pár sekúnd zdržalo, začala vnímať v úplne inom svetle. Stačilo, aby som išla o čosi rýchlejšie, aby som ho v tom stúpaní skúsila predbehnúť a...

Preto nenadávajte a nebuďte nahnevaní, keď sa ráno musíte vrátiť po zabudnuté kľúče, keď musíte trčať na ceste v zápche, keď zmeškáte autobus alebo keď musíte zostať v práci o desať minút dlhšie... Všetko je zrejme tak, ako má byť.

Dana Sýkorová

COLNÉ AKTUALITY
časopis Colnej správy Slovenskej republiky
VIII. ročník

REDAKČNÁ RADA
JUDr. Ľubomíra Vrobelová (predseda),
JUDr. Eva Bôriková, PhD., Mgr. Stanislav Ďurina, Bc. Zuzana Holodová,
Mgr. Vojtech Jakab, Miroslav Nedorost, Mgr. Dana Sýkorová,
Ing. Marcel Šuštiak, Bc. Juraj Záhumenský

REDAKTORKA: Mgr. Dana Sýkorová
dana.sykorova@colnasprava.sk

ADRESA REDAKCIE: časopis Colné aktuality
Mierová ulica č. 23, 815 11 Bratislava

TELEFÓN: 02 / 48 27 32 02
FAX: 02 / 43 42 44 08

GRAFICKÁ ÚPRAVA: MAGNET PRESS, SLOVAKIA s. r. o.
Šustekova 8, 851 04 Bratislava-Petržalka

REGISTRAČNÉ ČÍSLO: 2920/2003

ISSN 1336-8907
Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky tak, aby sa po redakčných úpravách nezmenil ich význam.

NEVYŽIADANÉ RUKOPISY ANI OBRAZOVÉ PREDLOHY NEVRACIAME.
Kopírovať, publikovať, elektronicky alebo inak rozširovať ktorúkoľvek časť časopisu Colné aktuality možno iba na základe písomného povolenia redakcie.
© COLNÁ SPRÁVA SR, 2010

Obsah

Časopisy o colníkoch a nielen pre colníkov v období 1. ČSR a po druhej svetovej vojne 2
(mjr. Ing. Marcel Šuštiak)

Všetko je tak, ako má byť 3
(Mgr. Dana Sýkorová)

Príhovor generálneho riaditeľa CR SR 4
(plk. Ing. Mária Machová, PhD.)

Colnícke stretnutie s ministrom 5
(kpt. PhDr. Miroslava Slemenská)

Minister zavítal na východ 6
(mjr. JUDr. Beáta Barcziová)

Colníkov povyšovali a odmeňovali medailami 6
(kpt. PhDr. Miroslava Slemenská)

Ukrajincov školili v Michalovciach 6
(mjr. JUDr. Peter Tupta)

Generálnu riaditeľku slovenskej colnej správy privítali v Česku aj v Maďarsku 7
(pplk. JUDr. Eva Bôriková, PhD.)

Návšteva slovinského kolegu 7
(kpt. MVDr. Ľuboš Smriga)

EMCS – monitorovanie pohybu tovaru po novom 8
(kpt. Ing. Bohdana Majerčíková)

Colná správa modernizuje 8
(Ing. Anton Hudec)

Bezpečnejšie v Európe 9
(Ing. Anton Hudec)

Slovenské top prípady 9
(mjr. JUDr. Beáta Barcziová)

Sviatočné prezentácie colných úradov 10
(mjr. Ing. Renáta Kravcová, por. Ing. Jana Nimrichterová, Marta Šestáková, kpt. Ing. Katarína Podhorová, npor. Bc. PhDr. Zuzana Pavlíková, mjr. JUDr. Peter Tupta, npor. Mgr. Milada Hubočanová, mjr. Ing. Silvester Nestarec)

Sissi opäť v prešovskom parku 14
(mjr. Ing. Renáta Kravcová)

Náhradný deň detí pri Vinianskom jazere 14
(Viera Mikulová)

Pražská reportáž – šport, kultúra i história 15
(Mgr. Marcel Šejvl)

Colníci si zmerali sily v combat streľbe 15
(mjr. Ing. Renáta Kravcová)

V Košiciach sa opäť bežalo za mier 16
(kpt. Ing. Peter Bartoš a Mgr. Dana Sýkorová)

Sláva víťazom, česť porazeným 17
(kpt. Mgr. Henrieta Baková)

Rybárom nevyšlo počasie ani rybačka 17
(pplk. Ing. František Árendás a Mgr. Dana Sýkorová)

Colníci zo Slovenska bodovali v cezpoľnom behu v ČR 17
(por. Miroslav Smetana a Mgr. Dana Sýkorová)

Naši jubilanti v septembri a októbri 2010 18

Známky zbiera viac ako štvrťstoročie 19
(Mgr. Dana Sýkorová)

Fotosúťaž 20
(npor. Vladimír Zúbek)

Príhovor generálneho riaditeľa CR SR

Vážené kolegyne a kolegovia,

využívam príležitosť, aby som sa vám prihovorila v čase, ktorý je pre všetkých z nás náročný a u mnohých spojený s obavami o budúcnosť. Nechcem siahodlho vypočítavať dôvody, prečo je potrebné prikročiť k značnej redukcii počtu zamestnancov v colnej správe. Povedala som ich na stretnutí s riaditeľmi colných úradov a vedenia colného riaditeľstva, podrobne sme ich prediskutovali na stretnutí so zástupcami odborovej organizácie a stručne ich pomenoval aj podpredseda vlády a minister financií SR Ivan Mikloš na stretnutí na CÚ Bratislava. Vždy, keď sa znižujú počty zamestnancov, je to bolestivé pre dotknutých a je to tá menej populárna práca aj u vedúcich pracovníkov. Faktom však je, že postupne sa číslo zamestnancov colnej správy zníži zo stavu 4 234 ku koncu augusta o 598, čo predstavuje 14,12 %-ný pokles reálneho počtu zamestnancov.

Proces redukcie pracovníkov colnej správy bude prebiehať v duchu všetkých zákonných pravidiel a bude trvať niekoľko nasledujúcich mesiacov. Konkrétne to však znamená, že do konca tohto roku nedôjde k prepusteniu žiadnych colníkov v dôsledku organizačných zmien. Tí colníci, ktorí spĺňajú podmienky nároku na výsluhový dôchodok a dovŕšili vek 55 rokov a colníci, ktorí spĺňajú nárok na starobný dôchodok, môžu byť prepustení už v tomto roku, ale aj v ich prípade bude plynúť dvojmesačná výpovedná lehota minimálne až do konca roka 2010. Všetci ostatní colníci, ktorí by mali byť prepustení, doslúžia rok 2010, pretože jednotlivé konania, ktoré takémuto prepusteniu predchádzajú, neumožňujú ich realizáciu v tomto roku. Jedným z dôležitých krokov je schválenie nových početných stavov colníkov vládou SR, a to z rôznych dôvodov nie je možné uskutočniť skôr ako v novembri tohto roka. Až potom je možné pristúpiť k určeniu konečných počtov a jednotlivých platových tried na služobných úradoch, pričom sa bude zohľadňovať organizačná štruktúra služobného úradu k 1.12.2010. Následne môžu byť spracované záväzné zoznamy personálnych dopadov z dôvodov organizačných zmien, ktoré musia byť prerokované s odborovými orgánmi a až potom bude možné pristúpiť k príprave rozhodnutí o prepustení colníkov. Ukončenie služobného pomeru nastane uplynutím dvoch celých kalendárnych mesiacov po doručení rozhodnutí, ak sa nedohodne inak. V rámci uvedených konaní budem požadovať, aby sa rozhodnutia o prepustení pripravovali tak, aby colníci, ktorí boli prijatí do služobného pomeru v tzv. náborových mesiacoch, tieto aj doslúžili, čo znamená, že niektorým kolegom uplynie dvojmesačná výpovedná lehota až 31.3.2011. Považujem to za prejav korektného správania sa zamestnávateľa k zamestnancom, ktorí sa ocitli na zozname prepúšťaných.

Keďže počty civilných zamestnancov vykonávajúcich prácu vo verejnom záujme či v štátnozamestnaneckom pomere neschvaľuje vláda, môžeme začať konanie vo veci ich prepustenia ihneď po platnosti jednotlivých organizačných poriadkov a vydaní personálnych rozkazov. Zostavenie menných zoznamov civilných zamestnancov taktiež podlieha povinnosti ich prerokovania s príslušným odborovým orgánom a následne aj s Národným úradom práce. Povinnosť dodržať dvojmesačnú, resp. trojmesačnú výpovednú lehotu u civilných zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, ktoré začnú plynúť od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dni doručenia výpovede, znamená, že aj v prípade týchto zamestnancov je reálny odchod k 31.12.2010, resp. až koncom januára budúceho roku.

Tieto podrobnejšie informácie o postupe znižovania počtu zamestnancov v colnej správe považujem za dôležité preto, aby sa nešírili rôzne „zaručené správy a dátumy".

Ďalšou náročnou úlohou pre všetkých nás je program UNITAS. Viem, že sa o ňom veľa diskutuje a často zaznieva veta, že ide o likvidáciu colníctva, že našu prácu budú vykonávať iba „daniari" a bežia aj iné „tiež zaručené" informácie. Chcem všetkých uistiť, že tomu tak nie je, a ani nemôže byť. To, že sa pod jednou strechou finančnej správy budú vykonávať všetky činnosti, ktoré dnes zabezpečujú dve samostatné štátne inštitúcie, neznamená, že colnícke činnosti zaniknú, alebo že ich budú vykonávať iní ľudia ako colníci. Je zrejmé, že pri tomto zjednotení všetky podporné činnosti, ako je napr. správa majetku, mzdové činnosti, IT podpora a podobne, bude možné vykonávať z jedného miesta, a to pre všetkých zamestnancov finančnej správy efektívnejšie a aj bez uniformy. Tiež je zrejmé, že časť práce spojenej s registráciou subjektov, inkasom platieb daní a cla možno spojiť a vykonávať v spoločnom odbore. Ale vy najlepšie viete, že veľká časť colného a daňového konania sa deje mimo kancelárií, v teréne, priamo u subjektov a takúto prácu nenájdeme v daňovej správe, a teda s ničím sa spojiť nedá a ostane v tej podobe, ako ju poznáme dnes, teda aj s uniformou. Obdobné projekty spájania colnej a daňovej správy sa realizujú aj v Česku i Maďarsku, resp. vo viacerých krajinách už takéto spojenia prebehli. Sú výsledkom snáh o hľadanie lacnejšej a efektívnejšej správy vecí verejných a je len na nás samých, ako kvalitne dokážeme pripraviť všetky kroky tejto transformácie a obhájiť svoju pozíciu v budúcom spoločnom dome.

Je veľa tém, o ktorých by som na týchto stránkach chcela hovoriť a o ktorých si myslím, že nastal čas, aby sa otvárali. Určite to budú témy o našej práci, jej kvalite, výsledkoch, o zodpovednosti, o kompetenciách, o stimulácii a motivácii ku kvalitnej práci. O tom, čo sú skutočné problémy, a nie tie, ktoré slúžia na zakrytie tých podstatných. Už za ten krátky čas viem, že v colnej správe je veľa správnych ľudí, ľudí s vysokým odborným kreditom, ktorí sú zárukou, že otvorený dialóg o problémoch, cieľoch a úlohách môže byť prospešný pre všetkých a pre celú organizáciu. A na takýto dialóg sa úprimne teším.

plk. Ing. Mária Machová, PhD.

Colnícke **stretnutie s ministrom**

Vo štvrtok 23.9.2010 sa o 11. hodine otvorili dvere zasadacej miestnosti na CÚ Bratislava, kde sa uskutočnilo stretnutie širšieho vedenia colnej správy s podpredsedom vlády a ministrom financií SR Ivanom Miklošom.

Prišli všetci kompetentní

Za Ministerstvo financií SR sa na tomto stretnutí zúčastnili aj štátny tajomník Branislav Ďurajka a generálny riaditeľ sekcie daňovej a colnej Adrián Belánik. Za colnú správu boli prítomní generálny riaditeľ Colného riaditeľstva SR (CR SR) plk. Ing. Mária Machová, PhD., 1. námestník generálneho riaditeľa CR SR plk. JUDr. Ing. Martina Slamková Šimová, riaditelia odborov a vedúci samostatných oddelení CR SR, všetci riaditelia colných úradov spolu so všetkými vedúcimi pobočiek a staníc colných úradov, riaditeľ Colného kriminálneho úradu (CKÚ) spolu so všetkými vedúcimi pobočiek CKÚ a zástupca predsedu podnikového výboru sekcie colnej správy SLOVES.

Hovorilo sa o šetrení i o pripravovanej reorganizácii

Po úvodnom slove a privítaní prítomných generálnym riaditeľom CR SR minister financií na začiatku svojho príhovoru uviedol, že v súčasnosti sme svedkami doby celosvetových zmien s hospodárskym a ekonomickým dopadom, a preto je namieste zmeniť a prispôsobiť aj systém fungovania štátu a vynakladania verejných financií, ktorých stav je veľmi nepriaznivý. Dôsledkom toho je nutné hľadať rezervy hlavne vo vlastných radoch, to znamená hľadať čo najefektívnejšie štruktúry najmä v štátnej správe vrátane organizácií patriacich aj do rezortu Ministerstva financií SR, teda i samotnej colnej správy. Okrem rôznych celospoločenských informácií o súčasnej situácii na Slovensku predložil najmä tie, ktoré súvisia s colnou správou. Informoval o deficite verejných financií z roku 2009 vo výške 8 % a o jeho predpokladanom vývoji v roku 2010 na 7,8 %, o dlhotrvajúcej potrebe šetrenia vo verejnej správe, s osobitosťou v štátnej správe, na ktorú má štát priamy vplyv, a to približne o 10 % bežných (aj mzdových) výdavkov. Minister hovoril aj o budúcom smerovaní zjednotenia finančných orgánov do jednej inštitúcie (s osobitým postavením colnej správy). Colníci sa dozvedeli o pripravovanej reorganizácii daňovej správy v nadväznosti na osobitný zákon účinný od 1.1.2012. V prípade daňových úradov sa má zaviesť model 8 + 1, ktorý má nahradiť súčasný model s počtom 102 daňových úradov, a to všetko v priamej súvislosti na pripravované spojenie colnej a daňovej správy od 1.1.2013. Zdôraznil, že prebiehajúca reorganizácia činnosti v colnej správe nie je zameraná na jej likvidáciu, ale na optimalizáciu jej činnosti a personálneho obsadenia, s víziou jej zlúčenia s daňovou správou a v neskoršom období aj s poisťovňami. Zároveň skonštatoval, že súčasná organizačná štruktúra colnej správy je pripravená na uvedené zlúčenie. Na to sa však musí pripraviť daňová správa, ktorú čaká výrazná organizačná zmena v budúcom roku.

Sociálne zabezpečenie zatiaľ zostáva bez výrazných zmien

Colníkov zaujímali najmä témy o sociálnom zabezpečení a možnom zdaňovaní odchodného. Minister financií poprel rozporuplné informácie, týkajúce sa zmien sociálneho zabezpečenia podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe ktorých vznikla medzi dotknutými neistá situácia. Informoval, že jediná legislatívna zmena, ktorá bude prijatá s účinnosťou od 1.1.2011, je zrušenie súbehu vyplácania predčasného dôchodku a platu. K žiadnej inej zmene vo vzťahu k sociálnemu zabezpečeniu od tohto termínu nedôjde.

V budúcnosti sa však pravdepodobne bude uvažovať o zákaze súbehu vyplácania platu a výsluhového dôchodku. Tomuto kroku však bude predchádzať široká verejná diskusia. Minister ďalej uviedol, že ak pôjde o nový návrh zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov (colníkov), tak sa bude musieť zohľadňovať viacero zásad, a to prioritne zásada nediskriminácie a zásada retroaktivity. Znamená to, že sa táto novela nebude vzťahovať na súčasnú personálnu základňu príslušníkov ozbrojených zborov, teda ani colnej správy, ale bude sa týkať výhradne novoprijatých. Skonštatoval, že voči súčasnému spôsobu sociálneho zabezpečenia sú viaceré výhrady (napr. vypočítavanie výsluhy z najlepších platov za posledných desať rokov a pod.), ktorými sa budú v nasledujúcom období taktiež zaoberať. Tento zvýhodnený sociálny systém má totiž prináležať len tým príslušníkom ozbrojeného zboru, ktorí plnia špecifické nebezpečné úlohy, čiže sú v ohrození, a nie tým, ktorí zabezpečujú administratívnu činnosť, v ktorej vidia priestor na scivilňovanie. Zdôraznil však, že pri akýchkoľvek legislatívnych zmenách v tomto systéme tieto nebudú retroaktívne a postavenie colníkov bude rovnaké ako postavenie policajtov.

Odchodné sa nateraz zdaňovať nebude

Štátny tajomník MF SR s generálnym riaditeľom sekcie daňovej a colnej uviedli, že vláda 22.9.2010 schválila návrh zákona meniaci zákon o dani z príjmov, ktorý je finálny. Oslobodzovacie ustanovenie, týkajúce sa zdaňovania odchodného, naďalej ostáva bez zmeny. O poslaneckých návrhoch na úpravu tohto zákona počas jeho prerokúvania v NR SR žiadne informácie nemali. Zároveň sa postupne vyjadrili k zámerom v oblasti správy dane z pridanej hodnoty (DPH) pri dovoze, správy spotrebnej dane z liehu, nadmerných odpočtov DPH či zmeny zákona o štátnej službe colníkov, o ktorej nateraz neuvažujú. V prípade potreby je na vedení colnej správy, aby takýto návrh predložilo.

Znižovaniu stavov sa, žiaľ, nevyhneme

O pripravovaných zmenách v súvislosti s reorganizáciou činnosti colnej správy a znižovaním personálnych stavov poskytla informácie naša generálna riaditeľka. Ako uviedla, v rámci reorganizácie činnosti colnej správy nepríde k znižovaniu početných stavov zamestnancov o viac ako priemerne o 15 %. Reorganizácia colnej správy sa bude týkať racionalizácie činností a optimalizácie procesov. Ako príklad bol uvedený model prenosu vybranej mzdovej agendy z jednotlivých služobných úradov na centrálnu úroveň CR SR alebo poukázanie na hľadanie optimálneho pomeru medzi riadiacimi zamestnancami, organizačnými pracovníkmi a colníkmi, ktorí zabezpečujú priamy výkon štátnej služby. Na dva a pol colníka z priameho výkonu totiž momentálne pripadá jeden colník z administratívy, resp. nadriadený. Na záver všetkých prítomných požiadala, aby informácie, ktoré odzneli na stretnutí, prezentovali svojím podriadeným tak, ako si ich vypočuli. Neskresľovali ich a ani nezamlčovali, nakoľko v poslednom období sa opakovane stretáva s tým, že hoci sa snaží diskutovať a viesť dialóg o jednotlivých zámeroch, dôvodoch či krokoch, ktoré majú byť uskutočnené, sú jej informácie ďalej podávané len čiastočne a do istej miery skreslene.

Pár slov na záver

Vážení kolegovia, všetci si do určitej miery uvedomujeme, aké je neľahké hodnotiť súčasnú situáciu v colnej správe, ale dovoľte mi poukázať aj na niečo pozitívne, na signál, ktorý bol medzi riadkami na stretnutí s ministrom financií vyslaný. Ten signál bol jasný: je tu vytvorený priestor a prísľub pre vzájomný dialóg, priestor pre hľadanie a určenie korektných riešení súčasných, ale hlavne budúcich výziev, pred ktorými colná správa stojí.

kpt. PhDr. Miroslava Slemenská

Minister zavítal na východ

V deň, keď sa konalo výjazdové zasadnutie vlády na východe Slovenska (27.8.2010), navštívil podpredseda vlády a minister financií SR Ivan Mikloš najjužnejšiu pobočku CÚ Michalovce v Čiernej nad Tisou.

V rámci svojej neformálnej návštevy sa zaujímal o históriu pobočky a colného úradu vôbec. Vedenie colného úradu ho previedlo priestormi a oboznámilo ho s administratívnym členením pobočky, ale aj s osobitosťami výkonu služby colníkov na jednotlivých stanovištiach tohto colného hraničného priechodu. Podľa zásady „lepšie raz vidieť, ako stokrát počuť" si prezrel areál prekladiska ŽSR v susedstve pobočky, ako aj pracovisko široký rozchod či stanovište č. 1, nachádzajúce sa priamo na štátnej hranici s Ukrajinou. Službukonajúcich colníkov potešil záujem ministra o ich činnosť.

mjr. JUDr. Beáta Barcziová

Colníkov **povyšovali a odmeňovali** medailami

Ocenenia pri príležitosti Národného dňa colníkov odovzdala v prvý októbrový týždeň 2010 plk. Ing. Mária Machová, PhD., vo funkcii generálneho riaditeľa CR SR počas slávnostného nástupu pozvaných colníkov a Čestnej jednotky colnej správy.

Disciplinárnu odmenu vo forme mimoriadneho povýšenia za mimoriadny prejav úsilia vo výkone štátnej služby, a tým za vzornú reprezentáciu colnej správy a Slovenskej republiky dostalo 13 colníkov. Generálna riaditeľka okrem vyšších hodností udelila aj 13 vyznamenaní – strieborných medailí za vzornú službu.

Colníci mimoriadne povýšení (uvedení už s novými hodnosťami): pplk. Ing. František Balázsy, pplk. Ing. Vladimír Čunderlík, pplk. Ing. Juraj Flaška, pplk. Mgr. Igor Hikker, mjr. Mgr. Jaroslav Nadányi, mjr. Ing. Andrea Pavíleková, mjr. Ing. Viera Ternavská, mjr. Mgr. Lýdia Valacsaiová, kpt. Ing. Anna Gajdzicová, kpt. Ing. Igor Koszty, kpt. Bc. Andrej Prokopovič, kpt. Jozef Sirotňák, kpt. Rastislav Zaťko.

Vyznamenaní striebornými medailami za vzornú službu: mjr. Bc. Pavol Bajzák, mjr. Mgr. Mária Baráthová, mjr. Ing. Mgr. Ján Blana, mjr. Ing. Ján Drobňák, mjr. JUDr. Ivan Ďuriš, mjr. JUDr. Andrej Hanus, PhD., mjr. JUDr. Henrieta Ikášová, mjr. Bc. Igor Lebiedzik, mjr. Ing. Miroslav Michelík, mjr. JUDr. Martin Nagy, mjr. PhDr. Emília Nôtová,mjr. Ing. Sylvia Zelmanová, kpt. Ing. Radoslav Kolárik.

kpt. PhDr. Miroslava Slemenská

Ukrajincov školili v Michalovciach

Začiatkom septembra sa colníci z Inšpekcie generálneho riaditeľa CR SR – pracovisko Košice zúčastnili na seminári, ktorý organizovala Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku, n. o., na tému „Schengen a ochrana vonkajšej hranice EÚ na slovensko-ukrajinskej hranici a hraničných priechodoch 3".

Spomínaný seminár bol určený ukrajinským colníkom z Colnice Užhorod a Čop a príslušníkom Hraničnej polície z Ľvova. V roli lektorov sa predstavili predstavitelia Ministerstva vnútra SR, Strednej odbornej školy Policajného zboru Košice, Úradu vlády SR, ale aj slovenskí colníci. Zúčastneným predstavili inšpekciu GR CR SR, jej históriu a vysvetlili rozdiel medzi kontrolou a inšpekciou. Vo svojich prednáškach sa venovali aj korupcii, zneužívaniu právomoci verejného činiteľa, nástrojom boja proti nelegálnej činnosti či pašovaniu cigariet.

mjr. JUDr. Peter Tupta

Generálnu riaditeľku slovenskej colnej správy privítali v Česku aj v Maďarsku

Prvé kroky novej generálnej riaditeľky viedli na základe pozvania k českým kolegom. Hlavnou témou bilaterálneho rokovania na úrovni generálnych riaditeľov colných správ boli súčasné organizačné zmeny vo vzťahu k možnému spojeniu colnej a daňovej správy. Generálny riaditeľ českej colnej správy JUDr. Ing. Pavel Novotný informoval o plánovanej reorganizácii colnej správy v ČR, kde sa v roku 2012 predpokladá vytvorenie dvojstupňovej štruktúry. Zmeny so zámerom vytvoriť jedno fiškálne miesto na integráciu cla a daní (tzv. JIM a KIS) sú plánované od roku 2013, neskôr by sa mal pripojiť aj výber sociálneho a zdravotného poistenia. Hlavy colných správ diskutovali aj o vzájomnej spolupráci pri predchádzaní porušovaniu colných a daňových predpisov. Konkrétne sa zamerali na problematiku prepravy minerálnych olejov, ktoré nepodliehajú kontrole pri preprave. Ich miešaním s plynovým olejom a následným ponúkaním ako pohonnej látky však dochádza k úniku na spotrebnej dani. Keďže k takýmto ilegálnym obchodom dochádza aj u našich susedov, spoja svoje sily. V rámci krajín V4 uskutočnia do konca tohto roka spoločnú colnú operáciu s cieľom monitorovať takéto prepravy.

Druhá pracovná návšteva generálnej riaditeľky smerovala k maďarským kolegom. S novým generálnym riaditeľom maďarskej colnej a finančnej stráže Józsefom Béndekom prerokovali rovnako otázku spájania maďarskej colnej a daňovej správy, ktorá sa má uskutočniť 1.1.2011 vytvorením novej organizačnej štruktúry v rámci Národného daňového a colného úradu, integrujúceho oblasť daňovú, colnú a kriminálnu. Maďarskí kolegovia prezentovali priority svojho predsedníctva v Rade EÚ v období od januára do júna 2011, počas ktorého ich budeme podporovať. Pozornosť venovali aj otázkam výmeny údajov potrebných na vykonávanie colnej kontroly a možnosti vykonávania spoločných kontrolných akcií v pohraničných oblastiach s cieľom zamedziť porušovaniu colných a daňových predpisov. Na záver rokovania generálni riaditelia podpísali Rámcovú dohodu o výmenných rekreačných pobytoch slovenských a maďarských colníkov a ich rodinných príslušníkov a Dohodu o spolupráci, o predchádzaní a odhaľovaní porušovania colných a daňových predpisov, umožňujúcu užšiu a efektívnejšiu regionálnu spoluprácu. Obe návštevy potvrdili vysokú úroveň vzájomných vzťahov a vôľu pokračovať v tradične dobrých vzťahoch s cieľom čo najlepšie plniť zverené úlohy.

pplk. JUDr. Eva Bôriková, PhD.

Návšteva slovinského kolegu

V rámci programu Customs 2010 sa na CÚ Michalovce začiatkom septembra uskutočnila ďalšia zahraničná návšteva. Tentoraz nás navštívil kolega zo slovinskej colnej správy carinskeho svetovalca inšpektor III Siniša Krivokarpić z CÚ Brežice na vonkajšej hranici EÚ. Cieľom tejto pracovnej návštevy bola výmena skúseností z výkonu služby.

Po tom, ako sme kolegu privítali a predstavili mu CÚ Michalovce formou prezentácií, nasledoval pestrý program realizovaný v intenzívnej pracovnej atmosfére. Oblasť záujmu slovinského kolegu o skúsenosti a poznatky slovenskej colnej správy bola široká. Od prepúšťania tovaru do voľného obehu až po hraničnú problematiku. Už v samotnom začiatku sme spoločne konštatovali, že napriek tomu, že rokovacím jazykom bola angličtina, mnohé výrazy a pojmy z odbornej colnej terminológie kolegov v Slovinsku sú podobné ako na Slovensku, a tak bola jazyková bariéra zanedbateľná. Otázky striedali odpovede tak zo strany slovinského kolegu, ako aj z našej. Príjemné bolo zistenie, že mnohé procesy v slovinskej a v slovenskej colnej správe sú takmer totožné. Našli sa však aj rozdielne prístupy a spôsoby riešenia problémov. Vcelku sme sa však zhodli na tom, že vďaka členstvu oboch krajín v Európskej únii nie sú v oblasti colnej problematiky zásadné rozdiely. Slovinský kolega sa mimoriadne živo a intenzívne zaujímal o skenovacie zariadenie na PCÚ Vyšné Nemecké. Veľmi sa mu páčilo a bolo vidieť, že také čosi chýba kolegom v Slovinsku. Východnú hranicu s Ukrajinou prirovnával k hranici slovinsko-srbskskej. Dozvedeli sme sa, že v súčasnosti zaznamenávajú prudký nárast pokusov o dovoz odpadu. V tejto oblasti majú v spolupráci s iným orgánmi štátnej správy ešte rezervy, ktoré je potrebné vylepšiť. Posledný deň návštevy vyvrcholil spoločným stretnutím

s vedením colného úradu. V rozhovore sme spoločne konštatovali obojstranný prínos a výhodnosť takejto výmeny skúseností. Veríme, že bude pokračovať i naďalej, a to nielen osobne, ale aj prostredníctvom iných foriem komunikácie. Príjemné je aj konštatovanie, že v slovinskej colnej správe máme kolegu a kamaráta v jednej osobe.

kpt. MVDr. Ľuboš Smriga

EMCS – monitorovanie pohybu tovaru po novom

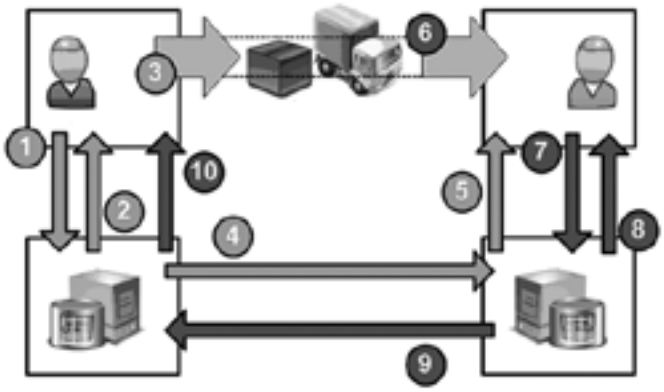

Európske colné správy čakajú od 1.1.2011 zmeny. Vo všetkých štátoch Európskej únie sa totiž v celom rozsahu spúšťa nový elektronický systém na monitorovanie pohybu tovaru podliehajúceho spotrebnej dani medzi členskými štátmi v režime pozastavenia dane (systém EMCS). V súčasnosti existujúci papierový sprievodný administratívny dokument sa tak nahradí novým elektronickým sprievodným dokumentom (e-SD).

Prinesie množstvo plusov

Systém EMCS zefektívni monitorovanie prepráv tovarov podliehajúcich spotrebnej dani prepravovaných v režime pozastavenia dane a zjednoduší postupy pri odosielaní tovaru. Odrazí sa to najmä na znížení administratívnej záťaže daňových subjektov a správcu dane. Systém EMCS tiež zabezpečí, že tovar podliehajúci spotrebnej dani v pozastavení dane bude odosielaný a prijímaný len daňovými subjektmi, ktoré sú na to oprávnené. Taktiež umožní monitorovanie prepráv v reálnom čase a zabezpečí rýchly a bezpečný návrat dôkazu (správa o prijatí) o tom, že tovar bol skutočne doručený na miesto určenia, s čím súvisí následne aj okamžité uvoľnenie zábezpeky, ktorá bola zložená na prepravu. Systém EMCS zároveň poskytuje bezpečnú výmenu údajov medzi daňovými subjektmi a správcom dane. Na daňovom území sa tento systém bude týkať nielen prepráv tovaru v režime pozastavenia dane, ale aj prepráv tovaru oslobodeného od spotrebnej dane a prepráv, ktoré podliehajú postupu pri preprave v pozastavení dane.

Nový systém si možno odskúšať už v predstihu

Vo väčšine členských štátov bol systém EMCS spustený od 1.4.2010 v celom rozsahu – čiže odosielania aj prijímania e-SD. Slovenská republika začala od tohto dátumu e-SD len prijímať. Všetky daňové subjekty tak majú povinnosť od 1.4.2010 ukončiť prepravu tovaru prepravovaného v pozastavení dane elektronicky, ak bola začatá elektronicky, a to predložením elektronickej správy o prijatí najneskôr do piatich pracovných dní odo dňa ukončenia prepravy. Keďže slovenská národná aplikácia pre spotrebné dane bola funkčne pripravená aj na odosielanie elektronických dokumentov, colná správa umožnila od 1.8.2010 všetkým daňovým subjektom začať prepravu tovaru podliehajúceho spotrebnej dani prepravovaného v režime pozastavenia dane na území Európskej únie elektronicky. I keď podľa slovenskej legislatívy je povinnosť uskutočniť prepravu tovaru podliehajúceho spotrebnej dani na základe e-SD až od 1.1.2011, colná správa odporúča všetkým daňovým subjektom využiť túto možnosť a začať prepravy elektronicky ešte pred týmto dátumom. Zabezpečia si tým hladký a bezproblémový prechod na nový elektronický systém EMCS.

Potrebné vybavenie

Pre zapojenie sa do systému EMCS je potrebné, aby si daňové subjekty zabezpečili zaručený elektronický podpis pre všetky osoby, ktoré budú zastupovať daňový subjekt v rámci systému EMCS. Okrem toho musia daňové subjekty uzatvoriť dohodu s CR SR o používaní zaručeného elektronického podpisu pri využívaní vybraných elektronických služieb colnej správy. Podrobné informácie sú dostupné na stránke www.colnasprava.gov.sk v záložke „El. komunikácia“. Posledným krokom pre úspešné zapojenie sa do systému EMCS je získanie softvérového vybavenia pre komunikáciu s ním, ktoré poskytuje colná správa všetkým daňovým subjektom bezplatne. Samozrejme, daňové subjekty môžu využiť aj ďalšie možnosti, akými sú kúpa komerčného softvéru alebo vyvinutie vlastného systému, za predpokladu, že tieto budú v súlade s technickou špecifikáciou EMCS.

Pomoc nájdete aj na internete

V prípade otázok, týkajúcich sa používateľskej funkcionality systému EMCS, všetky informácie poskytuje odbor spotrebných daní CR SR. Technické otázky má zase na starosti odbor informatiky CR SR. Daňové subjekty a správcovia dane môžu svoje otázky a postrehy týkajúce sa systému zasielať aj na mailovú schránku emcs@colnasprava.sk. Viac informácií o systéme nájdete na stránke colnej správy www.colnasprava.gov.sk v záložke „Spotrebné dane a El. komunikácia“.

kpt. Ing. Bohdana Majerčíková

Colná správa **modernizuje**

Ministerstvo energetiky USA (US DOE) poskytlo slovenskej colnej správe v roku 2008 technickú pomoc, a to na základe Memoranda o porozumení podpísaného v decembri 2006. Naši colníci tak prostredníctvom Národnej správy pre jadrovú bezpečnosť získali špeciálne zariadenia, materiál, zabezpečenie servisných služieb a zácvik obsluhy.

Staré vymenili za nové

K darom, ktoré slovenským colníkom pomáhajú predchádzať nezákonnej preprave jadrových a iných rádioaktívnych materiálov, patrili aj štyri dodávkové vozidlá Mercedes Sprinter 316 CDI Maxi. Autá boli vybavené technológiou MDS 134A umožňujúcou monitorovať prítomnosť rádioaktívnych látok pri vykonávaní colného dohľadu. Od januára 2009 boli zaradené na CÚ Žilina – OŠT Trstená. Po necelých dvoch rokoch úspešného používania však došlo k ich výmene za modernejšie modely. Výmena sa uskutočnila začiatkom septembra v súlade s návrhom Ministerstva energetiky USA. Slovenskí colníci v rámci programu Mobile Detection Systems dostali štyri nové mobilné detekčné zariadenia MDS Skid 134D s príslušenstvom, ktoré sú nainštalované vo vozidlách Mercedes Benz 313 CDI Maxi. Používané mobilné detekčné systémy putovali späť do rúk US DOE, ktoré ich po úprave a modernizácii daruje tretej krajine.

Zvýši sa komfort obsluhy i efektivita kontroly

Okrem nových špičkových vozidiel získali naši colníci aj modernizovaný detekčný systém, ktorý zabezpečuje ešte vyšší komfort pri obsluhe a zlepšuje možnosti i efektivitu kontroly. Je doplnený o nové periférne zariadenia a ďalšie príslušenstvo, ktoré umožňuje detekciu gama žiarenia a neutrónového žiarenia, identifikáciu rádioaktívnych materiálov formou monitorovania dopravných prostriedkov, osôb a tovaru operatívne podľa potreby colnej správy a tiež aj iných orgánov štátnej, respektíve verejnej správy na celom území SR.

Ing. Anton Hudec

Bezpečnejšie v Európe

Úrad pre druholíniovú obranu Národná správa pre jadrovú bezpečnosť Ministerstva energetiky USA zorganizoval na základe pozitívnych skúseností s využívaním mobilných detekčných systémov (MDS) slovenskou colnou správou workshop venovaný MDS (Mobile Radiation Detection Workshop). V rámci tejto akcie sa od 16. do 17.9.2010 v Trenčíne uskutočnilo aj školenie budúcich užívateľov MDS.

Na spomínaný seminár boli pozvaní zástupcovia colných správ Grécka, Estónska, Chorvátska a Poľska, ktoré sa budú v rámci programu Mobilný detekčný systém podieľať na monitorovaní a kontrole prepravy rádioaktívnych materiálov. Školenie a jeho praktická časť tak boli akousi prípravou na používanie MDS, ktoré bude celkovo využívať už desať európskych krajín. Spomínaná praktická časť školenia sa konala na hraničnom priechode Horné Srnie. Colníci z CÚ Žilina – oddelenia špeciálnych technológií Trstená na nej prezentovali svoje odborné poznatky a praktické skúsenosti získané pri využívaní MDS v domácich podmienkach. Podelili sa o ne so svojimi európskymi kolegami a pomohli tak skvalitniť výkon colného dohľadu, zabrániť nelegálnej preprave nebezpečných látok a zvýšiť bezpečnosť v Európe.

Ing. Anton Hudec

Slovenské top prípady

Zo zelenej hranice...

Počas septembrovej nočnej hliadky colníci Stanice CÚ Michalovce Centrála v súčinnosti s príslušníkmi oddelenia hraničnej kontroly PZ Podhoroď spozorovali pri prístupovej ceste k obci Ruský Hrabovec podozrivý pohyb ľudí nesúcich škatule. Po výzve hliadky škatule odhodili na lesnú cestu a rozutekali sa do lesa. Pri obhliadke miesta sa našlo 320 000 kusov (1 600 kartónov) ukrajinských cigariet zn. JIN LING. Pri ich uvedení na trh hrozil únik na colnom dlhu 39 435,62 eura. K prípadu bol privolaný vyšetrovateľ colnej správy. Páchateľov sa nepodarilo dolapiť, no odišli naprázdno. Cigarety zhoria v spaľovni odpadu.

Riskovali aj cez skener – neúspešne

Skener opäť raz pomohol colníkom oddelenia špeciálnych technológií CÚ Michalovce, ktorí vďaka nemu označili podozrivé vozne naložené železnou rudou. Na naše územie vstupovali po širokorozchodnej trati z Ukrajiny cez colný hraničný priechod Maťovce. Po vykonaní fyzickej colnej kontroly, prepichovaním rudy sondážnou tyčou, colníci našli 120 000 kusov (600 kartónov) neoznačených cigariet, starostlivo zabalených a ukrytých pod vrstvou železnej rudy. Dokonaním tohto činu hrozil únik na colnom dlhu vo výške 15 000 eur.

Pes – najlepší kamarát colníkov

Michalovským colníkom chcel prejsť cez rozum aj ukrajinský vodič vo vozidle s českým evidenčným číslom. Na územie Slovenska vstúpil začiatkom októbra v skorých ranných hodinách cez hraničný priechod Vyšné Nemecké. Vozidlo bolo na základe správania spolujazdca, tiež ukrajinského cestujúceho, vytypované ako rizikové a skontrolované skenovacím zariadením. Colníci ho následne podrobili úplnej colnej kontrole na montážnej jame a súčasne aj služobným psom vycvičeným na vyhľadávanie tabakových výrobkov. Z konštrukčných miest vozidla, označených psom, colníci vybrali 7 980 kusov (39 kartónov) neoznačených cigariet. Únik na colnom dlhu by v prípade uskutočneného prevozu cigariet cez hranice bol 871 eur.

mjr. JUDr. Beáta Barcziová

Sviatočné prezentácie colných úradov

Najznámejším colníkom na svete je svätý Matúš, jeden z apoštolov, ktorý predtým, než sa ním stal, bol výbercom mýta, teda colníkom. Je preto logické, že si ho colníci zvolili za svojho ochrancu, ktorého si každoročne uctia v rámci Národného dňa colníkov. Inak tomu nebolo ani tento rok.

Prešovčania držia slovo a pokračujú v turné

Svoju činnosť prezentovali v tento deň aj colníci z CÚ Prešov, ktorých pôsobnosť siaha ďaleko za hranice prešovského okresu. Keďže nie každý má možnosť prísť do Prešova, rozhodli sa, že vycestujú oni, a to zakaždým do iného okresu. Po veľkolepej predvlaňajšej prezentácii v Prešove a po vlaňajšej v Humennom sa s činnosťou colníkov mohla tentoraz oboznámiť aj široká verejnosť v Starej Ľubovni.

Mobilný röntgen si prezreli aj zvnútra

Návštevníci podujatia na pešej zóne sa oboznámili nielen s výzbrojou colníkov, ale aj s technikou, ktorú používajú pri svojich zásahoch. Deti sa živo zaujímali najmä o pištole, samopaly či donucovacie prostriedky, putá a obušky. Bodovali však aj nepriestrelné vesty, ktoré si skúšali nielen potenciálni colníci, ale aj ich mamičky. Zaujímavým bol pre deti aj mobilný röntgen, ktorý si mohli prezrieť nielen zvonku, ale aj zvnútra. V jednom z prezentačných stánkov vytvorili colníci pracovisko, kde predviedli svoju prácu za pomoci prístroja DOORS, ktorý umožňuje odhaľovanie falošných kontrolných známok. V ďalšom stánku si návštevníci mohli prezrieť výstavu zachyteného pašovaného tovaru, ktorý je predmetom Dohovoru CITES. Upútal ich najmä medveď hnedý, kvôli ktorému stáli deťúrence v rade na fotografovanie. Prezreli si aj motorové vozidlá, ktorými disponuje colná správa. V pojazdnom laboratóriu sa návštevníci oboznámili aj so spôsobom odoberania a vyhodnocovania vzoriek minerálnych olejov sfarbených na červeno.

Nováčik Uram zložil skúšku

Pre tých akčnejších si prešovskí colníci pripravili ukážky výcviku služobného psa na vyhľadávanie cigariet. Keďže ostrieľaný štvornohý „colník" menom Barón nás začiatkom septembra náhle opustil, v Starej Ľubovni absolvoval svoju premiéru jeho nástupca Uram. Jeho úlohou bolo nájsť nielen cigarety ukryté v taške pri pódiu, ale aj vo vozidle so zadržaným a zneškodneným páchateľom. Nováčik sa dokonale zhostil svojej úlohy, čím svojmu psovodovi dokázal, že je zrelý na zaradenie do „stálej" služby.

Nechýbal humor ani podpora budúcich umelcov

Pútavý program spestrili humorné scénky v podaní prešovského divadla ma-

lých javiskových foriem Etudy, ktoré sa striedali s pesničkami z muzikálu „Rebelové" v podaní speváčky Berny. V závere podujatia vyhlásil colný úrad výsledky výtvarnej súťaže. Staroľubovnianske deti prešovských colníkov milo prekvapili, pretože sa do súťaže zapojili v takom hojnom počte, aký tu ešte colníci nemali. Dokonca sa prihlásili aj traja škôlkari. Preto colníci patrične ocenili nielen výhercov, ale všetkých, ktorí sa zapojili. Budúci staroľubovnianski umelci sa nemusia obávať toho, že ich diela zapadnú prachom. Na CÚ Prešov sa totiž stalo peknou tradíciou vyzdobovať steny chodieb zarámovanými detskými výtvormi. Na tie budúcoročné sa už teraz tešia aj steny šiestich pobočiek colného úradu. Z ktorého mesta to bude tentoraz, sa zatiaľ nechajme prekvapiť.

mjr. Ing. Renáta Kravcová

Z osláv na východnej hranici

CÚ Michalovce zorganizoval pri príležitosti Národného dňa colníkov prezentačnú akciu pre verejnosť s názvom „Okno do sveta colníkov dnes a v časoch minulých". Po Michalovciach a Snine sa podujatie tentoraz uskutočnilo v Sobranciach. Okres Sobrance totiž priamo hraničí s Ukrajinou.

Odpovede na otázky získali z prvej ruky

Celá akcia sa niesla v duchu ukážok z praktickej činnosti colnej správy, súťaží a hier pre najmenších. Malých zvedavcov, ale aj staršie ročníky zaujali najmä kolegovia zo stanice colného úradu a oddelenia spotrebných daní, ktorí predviedli ukážky odberu vzoriek pohonných látok či merania koncentrácie liehu a zároveň odpovedali na zvedavé otázky. Dospelí ocenili najmä skutočnosť, že odpovede na svoje otázky dostali takpovediac z prvej ruky. Sobrančanov upútali aj informačné panely s prospektmi colného úradu, históriou colníctva a propagačné materiály colnej správy.

Vyskúšali si výstroj i colnícke autá

Mimoriadneho záujmu verejnosti sa už tradične dočkali kolegovia, ktorí predvádzajú výstroj a výzbroj colníkov. O zbrane sa zaujímali najmä školáci. Mali možnosť vyskúšať si nepriestrelné vesty, zblízka si obzrieť ďalekohľady, putá, obušky, paralyzér, brokovnicu či pištoľ. Sadnúť si za volant terénneho auta, zapnúť maják, spustiť sirénu, aj to je výnimočný zážitok. Malí i veľkí návštevníci si mohli obzrieť aj mobilné skenovacie zariadenie VAN 902, ktoré im predviedli colníci z oddelenia špeciálnych technológií.

Štvornohá „colníčka" všetkých očarila

Deti sa zúčastnili na pripravených súťažiach. Vrhli sa skladať puzzle s motívom znaku colnej správy, kreslili na chodník či odhaľovali pašovaný tovar v batožine pomocou mobilného skenera. To všetko v detských očiach vyčarilo iskričky nadšenia a úsmevy na ich tváričkách. Deti potešili aj odmeny v podobe propagačných materiálov colnej správy, rozvrhov hodín, pexesa, farbičiek, maľovaniek či sladkostí. Hlavnou výhrou bola návšteva colného úradu spojená s prijatím u riaditeľa. Dvanásťročný výherca, žiak tercie sninského gymnázia, navštívil colný úrad v sprievode svojej mamy. Tento deň si vychutnal a bude naň dlho spomínať. Hviezdami podujatia boli špeciálne cvičená služobná sučka Vera a jej psovod, ktorí predviedli ukážky vyhľadávania tabakových výrobkov. Čuch Very ani tentoraz nesklamal a prítomní mali možnosť na vlastné oči vidieť odhalenie úkrytu cigariet. Pohladiť ju a odfotografovať sa s ňou – túto možnosť využili nielen deti, ale aj dospelí.

por. Ing. Jana Nimrichterová a Marta Šestáková

Dve prezentácie colníkov z CÚ Banská Bystrica

Tento rok sa na Slovensku realizoval druhý ročník Dňa dobrovoľníctva (v Európe je to už po deviatykrát), ktorý pripadol na 10.9.2010. Počas tohto dňa sa môže každý zapojiť do dobrovoľníckych aktivít v rôznych sociálnych, zdravotníckych, kultúrnych a iných zariadeniach.

Potešili seniorov

Urobili tak aj colníci zo Stanice CÚ Centrála Banská Bystrica, ktorí navštívili Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Senium v Banskej Bystrici. Seniorov oboznámili s činnosťou colnej správy a praktickými ukážkami im priblížili, ako to funguje v praxi. Klienti domova si vyskúšali prácu s UV lampou, ktorou zisťovali pravosť kontrolných známok, ako aj plombovacie kliešte, prostriedky na odber vzoriek, nepriestrelnú vestu a prezreli si aj výzbroj colníkov. Služobný psík im ukázal, ako sa vyhľadávajú tabakové výrobky a drogy.

Reprezentačná akcia na počesť Národného dňa colníkov

Reprezentačné akcie pri príležitosti osláv Národného dňa colníkov uskutočnili Banskobystričania na PCÚ Banská Bystrica a PCÚ Lučenec NS. Verejnosti

prezentovali činnosť colnej správy a jej zabezpečenie. Žiakom základných a špeciálnych základných škôl predviedli ukážky vyhľadávania tabakových výrobkov prostredníctvom služobného psa, ukážky služobných zákrokov, ako aj niektoré zbrane a iné donucovacie prostriedky používané pri výkone štátnej služby. Svojho patróna si colníci uctili aj v kaplnke svätého Matúša, a to slávením svätej omše, ktorá bola spojená s oslavou 1. výročia vysvätenia tejto kaplnky. Sviatosť celebroval biskupský vikár pplk. Mons. ThDr. František Bartoš, PhD., spolu s policajným dekanom mjr. Jozefom Meňušom.

kpt. Ing. Katarína Podhorová

CÚ Košice otvoril dvere pre deti aj dospelých

Pri príležitosti osláv Národného dňa colníkov otvoril svoje dvere verejnosti aj CÚ Košice, a to nielen obrazne. Colníci pripravili pre návštevníkov bohatý program a tiež možnosť oboznámiť sa s ich činnosťou.

Na svoje si prišli všetci

Na deti i dospelých čakali pri vstupe členovia čestnej jednotky, ktorí ich slávnostne privítali na colnom úrade. Po prezentovaní práce colníkov a oboznámení so štruktúrou a činnosťou CÚ Košice sa návštevníci v sprievode colníkov presunuli cez centrálu na dvor, kde už bol pripravený vozový park colného úradu. Autá zaujali hlavne menšie deti, ktoré si rady vyskúšali sirény a majáky. Ďalšou pripravenou zastávkou bol stánok s analyzátorom kovov, kde si najmä tie staršie ročníky dali otestovať zloženie svojich šperkov a hodiniek. U detí a stredoškolákov mal najväčší ohlas stánok, v ktorom si pod vedením streleckého inštruktora mohli pozrieť zbrane, putá a teleskopický obušok. Tí odvážnejší si mohli vyskúšať nepriestrelnú vestu, pod ktorou sa tohto roku nikomu nepodlomili kolená. Mladších účastníkov najviac zaujal náš štvornohý pomocník, ktorý predviedol svoju majstrovskú šikovnosť pri vyhľadávaní cigariet ukrytých v garážových priestoroch. Starších účastníkov upútala hlavne činnosť mobilného skenera.

Odniesli si sladkosti i prospekty

Po programe na dvore boli pre účastníkov pripravení kolegovia v kanceláriách, ktorí odpovedali na všetky otázky týkajúce sa colníckej práce. Pre návštevníkov bola v zasadačke pripravená aj ukážka ochrany duševného vlastníctva, ako aj celodenná obrazová prezentácia činnosti colného úradu, upriamená na akcie, ktoré košickí colníci uskutočnili v minulom a v tomto roku. Na záver sme sa s deťmi rozlúčili so sladkým poďakovaním za ich záujem a účasť na Národnom dni colníkov. Ako pozornosť sme pre najmenších pripravili colnícke preukazy, školákov sme potešili rozvrhom hodín a pre starších boli pripravené informačné letáky s kontaktnými údajmi colného úradu.

npor. Bc. PhDr. Zuzana Pavlíková

Slávnostná omša

Sviatok svätého Matúša si colníci pripomenuli aj účasťou na slávnostnej omši, ktorá sa konala v kaplnke svätého Michala v budove Krajského riaditeľstva PZ v Košiciach.

Svätá omša bola venovaná colníkom CÚ Košice, Colného kriminálneho úradu, pobočky CÚ Košice, ako aj colníkom Inšpekcie generálneho riaditeľa CR SR, pracovisko Košice, ktorých územná pôsobnosť je v rámci policajného dekanátu Krajského riaditeľstva PZ Košice a Prešov, pod ktorý spadajú aj útvary CÚ Prešov a CÚ Michalovce. Omšu, ktorá sa konala už po tretíkrát, celebroval policajný kaplán kpt. Mgr. Marcel Gábor, koncelebrantom bol policajný dekan mjr. Paed-Dr. ThDr. Martin Jurašek, PhD.

mjr. JUDr. Peter Tupta

Trenčianski colníci priblížili deťom svoje povolanie

Na Národný deň colníkov nezabudli ani colníci z CÚ Trenčín a z oddelenia služobnej kynológie a výcviku Colného kriminálneho úradu, ktorí navštívili žiakov a pedagógov 5. základnej školy na Dlhých Honoch v Trenčíne. Ich spoločným cieľom bolo priblížiť zvedavým školákom colnícke povolanie.

Prvé rozpačité pohľady najmenších školákov na colníkov v uniforme v nich oživili už doznievajúce prázdninové zážitky späté s cestovaním či s návštevou vzdialených destinácií (veď uniformovaných colníkov videli predsa na letisku). Na piatich stanovištiach, ktoré boli rozmiestnené na školskom dvore „Päťky“, sa školáci postupne dozvedali zaujímavé informácie o práci colníkov a o poslaní colnej správy. Žiakov upútali všetky colnícke „rekvizity“: obušok, putá, zbrane,

náboje, terče, kužele, plomby, nepriestrelné vesty... Nesmierny obdiv – hlavne medzi dievčatami – zožali ukážky z výcviku colníkov a sebaobrany. Najpestrejším bodom programu boli jednoznačne traja štvornohí „colníci" (z toho jedno šteňa) so svojimi psovodmi. Tí predviedli svoje majstrovstvo nielen v exteriéri školy: hľadanie omamných a psychotropných látok demonštrovali aj v triedach ôsmakov a deviatkov. Pre šikovných školákov mali colníci pripravené zaujímavé darčeky v podobe colníckych samolepiek, pexesa a, samozrejme, pre najmenších nechýbali ani sladké odmeny.

npor. Mgr. Milada Hubočanová

Oslavy dňa colníkov po trnavsky

Národný deň colníkov, sviatok svätého Matúša, si 21.9.2010 pripomenuli aj na CÚ Trnava. Zorganizovali viacero akcií, a to nielen pre samotných colníkov, ale aj pre verejnosť.

Svoj sviatok si trnavskí colníci najprv uctili svätou omšou, ktorá sa konala v rímsko-katolíckom kostole v Trnave. Sviatosť celebroval kpt. ThDr. Stanislav Varga, PhDr., duchovný vikariátu Ministerstva vnútra SR. Na svoje si však prišla aj verejnosť. Colníci zorganizovali na jednotlivých pobočkách colného úradu deň otvorených dverí, v rámci ktorého návštevníkom predstavili svoju prácu, ale aj priestory, v ktorých pracujú. Colníci zavítali aj k žiakom ZŠ v Senici, ktorým predviedli zaujímavé ukážky nácvikov sebaobrany, techniky, výstroja a výzbroje či prácu psovodov. Na akcii sa zúčastnilo asi 700 detí, ktoré si odniesli propagačné materiály colnej správy a sladkú odmenu k tomu. Deti sa živo zaujímali o zbrane a o donucovacie prostriedky, s ktorými colníci pracujú. Odskúšali si, ako sa pohybuje v nepriestrelnej veste a zistili, čo sa nachádza v špecializovanom vozidle colnej správy. Svoju mušku si zmerali v streľbe zo vzduchovej pištole, za čo tí najlepší dostali sladkú odmenu. Samozrejme, veľkú pozornosť si vyslúžili psovodi, ktorí predviedli ukážky poslušnosti a vyhľadávania drog a cigariet.

mjr. Ing. Silvester Nestarec

Sissi opäť v prešovskom parku

V našom časopise č. 5-6/2010 sme vás informovali o netušených možnostiach colníckej techniky, keď sa vďaka invenčnosti košického kolegu z oddelenia špeciálnych technológií podarilo zrealizovať pomoc Krajskému múzeu v Prešove. Teraz vám s radosťou oznamujeme, že busta cisárovnej Sissi po 90 rokoch opäť zdobí jeden z prešovských parkov. Svojou troškou do mlyna teda prispeli aj colníci.

Colnícka záchrana prišla ešte v apríli

Busta Sissi, ktorú vlastní VÚC a spravuje krajské múzeum, bola na začiatku minulého storočia umiestnená v jednom z prešovských parkov. V 50. rokoch 20. storočia však sochu ktosi poškodil a ukradol jej korunku. Krajské múzeum v Prešove začalo zvažovať jej renováciu. Vyšlo však najavo, že kedysi sa pri odlievaní bronzových búst používala iná zmes bronzu ako dnes. Bolo preto nutné, aby ju dostal do rúk kvalitný odborník, ktorý by techniku jej opravy prispôsobil materiálu sochy. Jeho zloženie, pravda, bolo potrebné zistiť. Po týchto medializovaných informáciách sa košickí colníci v apríli 2010 nezištne objavili v prešovskom múzeu s prenosným analyzátorom kovov, ktorý bez akéhokoľvek zásahu do umeleckého diela po niekoľkých minútach určil presné zloženie bronzovej zliatiny. Riaditeľka múzea PhDr. Božena Tomášová neskrývala svoju radosť z prítomnosti colníkov. Za normálnych okolností by totiž museli urobiť zásah do busty a odobrať z nej vzorku zliatiny, ktorú by odoslali na rozbor. Takéto zásahy však vždy veľmi zvažujú, nakoľko pri nich dochádza k ďalšej deštrukcii diela.

Obľubujú ju aj mladomanželia

Busta mala rozsiahle poškodenia, ktoré si vyžadovali odborný zásah. Socha bola podľa reštaurátora Vjačeslava Bobáka deformovaná a chýbali na nej kusy bronzu. Chýbajúce časti bolo potrebné doplniť viackrát, aby sa dosiahol pôvodný stav, aký vytvoril autor sochy Alojz Strobl. Na buste chýbala aj strieborná korunka, z očí jej zlodej vylúpil drahokamy. Iniciátorom jej záchrany bol prešovský primátor Pavel Hagyari, ktorý našiel reštaurátora ochotného urobiť reštaurátorské práce vo vlastnej réžii. Krajské múzeum v súčasnosti bezplatne zapožičalo bustu mestu na verejnú prezentáciu, kde bude pod dohľadom monitorovacích kamier. Od 16.9.2010 tak v centre Prešova neďaleko chrámu sv. Mikuláša majú mladomanželia nový objekt na svadobné fotky. Tesným susedstvom s Neptúnovou fontánou si totiž busta už stihla vyslúžiť neoficiálny prívlastok „Neptúnova nevesta“.

mjr. Ing. Renáta Kravcová

Náhradný deň detí pri Vinianskom jazere

Medzinárodný deň detí je už dávno za nami, no keďže sme ho na PCÚ Michalovce s našimi ratolesťami osláviť nestihli, urobili sme si náhradný. Druhú septembrovú nedeľu sme sa v hojnom počte stretli pri Vinianskom jazere.

Ráno to síce ešte vyzeralo, že sa slniečko na nás hnevá. Keď však uvidelo natešené tváričky plné očakávania, prestalo sa mračiť a pohladilo nás poslednými zvyškami tohoročných teplých lúčov. Namiesto zaužívaného nedeľného obeda sa vzduchom niesla vôňa opečených klobások a krkovičky. Pre milovníkov zdravého životného štýlu vylepšil renomé jedálneho lístka miešaný letný šalát. Pozornosti deciek neunikla neďaleko postavená trampolína a nadšenci guľatej koženej lopty podľahli čaru lúčneho futbalu. Na vzájomné derby medzi rodičmi a ich ratolesťami prihliadali i chodci idúci náhodne okolo. Zápas sa v riadnom čase skončil nerozhodne, preto rozhodca nariadil penalty. S výsledkom boli nakoniec spokojní všetci, nakoľko usporiadateľ disponoval iba zlatými medailami, ktoré rozdal všetkým hráčom. Tí mladší by možno hrali ešte ďalej, ale nás skôr narodených stál tento zápas celotýždňovú energiu vynaloženú sedením na stoličke v kancelárii. Preto bolo viac než žiaduce posilniť sa rozvoniavajúcim teplým guľášom. Pomedzi to sme absolvovali ešte pár súťažných disciplín, napríklad hod loptičkou do obruče, jazdu kolobežkou a člnkový beh, ktoré dokonale suplovali kondičnú prípravu v rámci začatého športového školského roka. Niektorí páni boli zo súťaží diskvalifikovaní, nakoľko im hlavný kontrolór objavil v krvi stopy dopingu. Dodatočné vyšetrovanie odhalilo, že sa tesne pred súťažou posilnili pohárikom nedovolenej „červovice“ a dokonca zjedli i proteínovú bombu v podobe cudzokrajného červa naloženého v liehu.

Viera Mikulová

Pražská reportáž – šport, kultúra i história

Pozvanie kolegov colníkov z Prahy na futbalový turnaj v Jílovišti ma priviedlo na myšlienku spojiť viacero aktivít a pripraviť zaujímavý zájazd so zameraním nielen na šport, ale aj na kultúru a históriu.

Naše putovanie sa začalo 15.9.2010 v Michalovciach. Cestou sme vyzdvihli kolegov v Trhovištiach, Hriadkách, Košiciach a Žiline. Do cieľa cesty, ktorým bola colná škola v Jílovišti pri Prahe, sme dorazili s odbíjaním polnoci. Na druhý deň sme absolvovali exkurziu v plzenskom pivovare a na colnom riaditeľstve sme si prezreli stálu expozíciou histórie colníctva. V piatok, po príchode nášho pražského sprievodcu Mgr. Josefa Dörfla, sme sa vydali na návštevu kontajnerového terminálu do Prahy-Uhříněvsi. Po ukončení prehliadky nasledovala návšteva samotnej Prahy a jej kultúrnych pamiatok. Pri návrate nás v Jílovišti už čakala JUDr. Marie Bubeníková, predsedníčka Spolku colníkov ČR, a JUDr. Jiří Křivka. V sobotu bol plánovaný futbalový turnaj a zájazd na blízky hrad Karlštejn. Slnečné počasie nám prialo, atmosféra bola vynikajúca. Vo futbale po úporných bojoch sme ale skončili až na štvrtom mieste. Usporiadatelia pripravili perfektný zážitok a zázemie. Proste futbal, ako má byť a so všetkým, čo k tomu patrí. Čo dodať? Sláva víťazom a česť porazeným! Večer sme sa pochválili prípravou spoločného projektu virtuálneho česko-slovenského múzea colnej správy a finančnej stráže. Zábava a debaty o colníckych problémoch pokračovali až do skorých ranných hodín. V nedeľu sa však náš výlet skončil a museli sme sa vrátiť domov. No a čo povedať záverom? Podľa spokojných vyjadrení kolegov si myslím, že to bola opäť jedna z vydarených akcií, ktorá už má svoju tradíciu, a to je pre mňa i záväzok na jej pokračovanie opäť o rok.

Mgr. Marcel Šejvl

Colníci si zmerali sily **v combat streľbe**

Strelecká príprava je neodmysliteľnou súčasťou výcviku colníkov, ktorí musia vedieť zaobchádzať s tromi typmi zbraní. Väčšina ľudí, ktorí niečo dokážu, však túži svoje schopnosti nielen predviesť, ale zároveň si ich aj porovnať s ostatnými. Súťaženiachtivým colníkom takúto príležitosť poskytol CÚ Prešov, ktorý v spolupráci so ZO SLOVES zorganizoval už ôsmy ročník rezortných majstrovstiev slovenskej colnej správy v praktickej combat streľbe.

Dejiskom podujatia sa začiatkom septembra stala strelnica na Cemjate neďaleko Prešova. Na túto streleckú súťaž, v ktorej súperia muži a ženy v kategóriách jednotlivci a družstvá, sa kvalifikovalo 48 účastníkov. Zástupcovia jednotlivých colných úradov, Colného riaditeľstva SR a Colného kriminálneho úradu vytvorili spolu 15 trojčlenných družstiev. Súťažilo sa v štyroch náročných parkúroch. Napriek nadmernému úsiliu organizátorov, ktorí každoročne potvrdzujú svoje skvelé hostiteľské schopnosti, hrejivé slnečné lúče sa tentoraz nepodarilo zabezpečiť. Chladné počasie sprevádzané dažďom tak neúprosne útočilo na prítomných strelcov a strelkyne. Tí však preukázali veľkú zdatnosť a bojovnosť, takže im dobrá nálada vydržala nielen počas celých pretekov, ale aj po nich, na „postreleckom" posedení. Nemalou mierou k nej prispelo aj chutné pohostenie a príjemná živá muzika, ktorá zdvihla zo stoličiek takmer všetkých prítomných. Tanečné kreácie striedané družnými rozhovormi trvali až do skorého rána. V závere podujatia sa všetci svorne zhodli, že takáto súťaž má v colnej správe svoje opodstatnenie a už teraz sa tešia na jej ďalší ročník. Nemálo z prítomných sa tiež môže pochváliť skutočnosťou, že absolvovalo všetkých osem ročníkov, a to už je naozaj čo povedať.

Zaslúžené víťazstvo si z Cemjaty odniesli len tí najzručnejší, ktorým ocenenie a víťazný putovný pohár odovzdal 1. námestník riaditeľa CÚ Prešov mjr. Bc. Pavel Bobrik. Na stupni víťazov to vyzeralo nasledovne:

Ženy: 1. Martina Gregorcová (CÚ Banská Bystrica), 2. Monika Vongrejová (CÚ Banská Bystrica), 3. Henrieta Poneková (CÚ Žilina)

Muži: 1. Albert Santus (SCÚ Komárno), 2. Peter Veľký (CR SR), 3. Ján Kubinec (CÚ Banská Bystrica)

Družstvo žien: 1. CÚ Banská Bystrica (Martina Gregorcová, Monika Vongrejová, Zdenka Dunajská), 2. CÚ Žilina (Božena Chríbiková, Henrieta Poneková, Ivana Tomanová), 3. CÚ Prešov (Viktória Futejová, Marta Mišenková, Andrea Prokopičová)

Družstvo mužov: 1. CÚ Nitra (Albert Santus, František Keszi, Tibor Suchovský), 2. CR SR (Peter Veľký, Milan Pittich, Marcel Kyseľ), 3. CÚ Michalovce (Miloš Konopinský, Vladimír Jurcák, Marián Pekarik, Tibor Dobó).

Pohár najlepšieho strelca získal František Keszi z CÚ Nitra.

mjr. Ing. Renáta Kravcová

V Košiciach sa opäť bežalo za mier

Prvá októbrová nedeľa má množstvo športových fanúšikov. V tento deň sa totiž už roky koná najstaršie európske bežecké podujatie, Medzinárodný maratón mieru v Košiciach (MMM). Na štart 87. ročníka sa postavili aj zástupcovia colníckeho stavu, a to v rámci pretekov 4. medzinárodných majstrovstiev slovenskej colnej správy v maratónskom behu.

Košický maratón tento rok prekvapil rekordnou účasťou. Zúčastnilo sa na ňom aj desať colníckych maratónskych bežcov, 38 účastníkov polmaratónu a 22 korčuliarov (z toho až 17 nováčikov). Po prvýkrát v maratónskej histórii boli v štartovnom poli zastúpené všetky colné úrady (vrátane CR SR a CKÚ). Do behu sa zapojila aj desaťčlenná skupina zahraničných kolegov. Najväčší úspech sa podaril Martine Gregorcovej z CÚ Banská Bystrica, ktorá dosiahla historický výsledok, a to skvelým tretím miestom medzi všetkými štartujúcimi vo svojej disciplíne. K pozoruhodným výkonom patrila aj premiéra Jozefa Dzurka z CÚ Košice, ktorý bol najstarším colníckym účastníkom (kategória korčuliarov nad 60 rokov). Colníci zavŕšili svoje športové výkony v Školiacom a rehabilitačnom stredisku colnej správy na Donovaloch, a to za prítomnosti našej generálnej riaditeľky.
Všetkým aktívnym účastníkom gratulujeme k dosiahnutým výsledkom a želáme veľa zdaru a odhodlania pri pokračovaní v ich aktívnom životnom štýle.
Podrobnejšie detaily ohľadom MMM nájdete na oficiálnej stránke podujatia: www.kosicemarathon.com.

Výsledky MMM 2010
Maratón muži: 1. Ján Fazekas (CÚ Nitra), 2. Miroslav Smetana (CÚ Prešov), 3. Štefan Horváth (CKÚ Bratislava)
Maratón ženy: 1. Petra Tack (Belgicko)
Polmaratón muži: 1. Jozef Kováč (CÚ Trenčín), 2. Pavol Krajíček (CÚ Trenčín), 3. Johan Smeulders (Holandsko)
Polmaratón ženy: 1. Alexandra Semanová (CÚ Košice), 2. Božena Chríbiková (CÚ Žilina), 3. Helena Sadecká (CÚ Košice)
Korčuľovanie muži: 1. Andrej Hrisenko (výsluha – Bratislava), 2. Slavomír Fordinál (CÚ Trnava), 3. Peter Ulbrich (CÚ Prešov)
Korčuľovanie ženy: 1. Martina Gregorcová (CÚ Banská Bystrica), 2. Jana Gašová (CÚ Trnava), 3. Zuzana Tebinková (CÚ Košice)

kpt. Ing. Peter Bartoš a -ds-

Sláva víťazom, **česť porazeným**

Koncom septembra 2010 si futbalové mužstvá z colných úradov Bratislava, Banská Bystrica, Nitra, Michalovce, Trnava, Košice a Žilina zmerali sily v minifutbalovom turnaji. Podujatie sa uskutočnilo v areáli Školiaceho a rehabilitačného strediska vo Veľkom Mederi. Organizátormi boli vedenie CÚ Bratislava, ZOOZ pri CÚ Bratislava a SLOVES.

Po úvodnom žrebovaní prišli na rad samotné zápasy. Hralo sa systémom každý s každým, pričom sa turnaje niesli v znamení športovej atmosféry, vzájomnej tolerancie a pravidiel fair play. Prvé miesto si nakoniec odniesol CÚ Banská Bystrica. Prekvapením turnaja bol CÚ Trnava, ktorý sa po minuloročnom neúspechu umiestnil na výbornom 2. mieste, a to len o bod. „Trnavčania" sa tak opäť zaradili do roviny úspešných mužstiev s naj- hráčmi. S bronzom sa museli uspokojiť futbalisti z CÚ Bratislava. Usporiadatelia odovzdali ceny aj jednotlivcom v hodnotených kategóriách: najlepším strelcom turnaja bol Rudolf Rubint z CÚ Banská Bystrica, najlepším brankárom Peter Huk z CÚ Trnava a ako najlepší hráč bol vyhodnotený Branislav Hamar z CÚ Bratislava. Oceneným srdečne blahoželáme a všetkým zúčastneným hráčom ďakujeme za účasť.

kpt. Mgr. Henrieta Baková

Rybárom **nevyšlo počasie** ani rybačka

Rybári z colných radov sa na svojom podujatí zišli aj tento rok. CÚ Nitra v spolupráci s PV a ZO SLOVES totiž v septembri zorganizovali už 12. ročník majstrovstiev slovenskej colnej správy v love rýb udicou.

„Tichí blázni" si svoje sily merali na jazere pri obci Zlatná na Ostrove. Počasie im však neprialo. Silný dážď, ktorý im znepríjemňoval rybačku počas celých pretekov, zrejme odplašil aj ryby. Na háčiku ich totiž skončilo menej ako inokedy. Najväčší počet úlovkov toho roku zaznamenali colné úrady uvedené v našom prehľade.

Poradie v kategórii družstiev: 1. CÚ Banská Bystrica, 2. CÚ Nitra A, 3. CÚ Trnava B, 4. CR SR, 5. CÚ Žilina.

V kategórii jednotlivcov bodovali nasledovní: 1. Peter Brozman (CÚ Banská Bystrica), 2. Norbert Petrík (CÚ Trnava B), 3. Miroslav Horňák (CÚ Trnava A).

Nakoľko víťaz v sektore B nebol, pretože tam sa nechytila ani rybička, prvenstvo v sektore a zároveň 3. miesto v súťaži jednotlivcov určil žreb.

pplk. Ing. František Árendás a -ds-

Colníci zo Slovenska bodovali v cezpoľnom behu v ČR

Jeseň je bohatá na rôzne športové akcie, a to nielen na Slovensku, ale aj u našich západných susedov. Svedčí o tom aj 26. ročník Medzinárodných majstrovstiev Colnej správy Českej republiky v krose, ktorý sa uskutočnil pod hlavičkou štatútu oficiálneho podujatia Európskej colníckej športovej asociácie (ECSA – European Customs Sports Association) so sídlom v Bruseli.

Bežali i prominenti z Holandska

Česká colná správa pozýva na toto osvedčené podujatie s dlhoročnou tradíciou aj kolegov zo zahraničných colných správ. Bežecké vytrvalostné preteky cezpoľného krosového charakteru si tak vyskúšali aj štyria reprezentanti slovenskej colnej správy, štyria zástupcovia colnej správy Veľkej Británie a dvaja členovia francúzskej colnej správy. Holandskú colnú správu v behu reprezentoval samotný prezident ECSA, Theo De Goeijin s manželkou. Celkovo vybehlo na trať vyše 50 pretekárov, ktorí boli do jednotlivých kategórií rozdelení podľa veku a pohlavia.

Slováci bežali ako o život

Nosnou športovou disciplínou tohto podujatia je desať kilometrov dlhý cez-

poľný beh, ktorého trasa pozostávala z troch okruhov v členitom lesnom teréne. Sprievodnými akciami sú ešte dve kratšie bežecké disciplíny: colnícka míľa a vyraďovacie preteky typu člnkového behu. Slovenskí zástupcovia súťažili vo všetkých troch disciplínach a dosiahli pozoruhodné výsledky. Miroslav Smetana z CÚ Prešov bol v „míli" i „desiatke" na treťom mieste vo svojej kategórii. Ján Fazekas z CÚ Nitra skončil tesne za ním, v „míli" bol piaty a v „desiatke" dobehol na štvrtom mieste s nepatrným časovým odstupom. Dana Krajčíková z CÚ Trenčín obsadila v prvých dvoch behoch výborné druhé miesta a navyše sa stala celkovou víťazkou ženskej časti vyraďovacieho behu. Posledný člen výpravy Peter Bartoš z CÚ Košice si zaknihoval šieste miesto v colníckej míli a desiatu pozíciu v krušnohorskej desiatke v rámci svojej disciplíny. Počas podujatia, ktoré sa nieslo v priateľskom duchu, došlo k nadviazaniu mnohých kontaktov, ale i k výmene služobných a súkromných informácií. S vydarenou športovou akciou bol spokojný aj prezident ECSA Theo De Goeijin, ktorý to vyjadril vo svojom zhrňujúcom záverečnom príhovore.

-ds- a por. Miroslav Smetana

Naši jubilanti v septembri a októbri 2010

60 rokov

Juraj Hrobárik
CÚ Žilina

55 rokov

Jozef Cibula
CR SR

Mikuláš Alexa
CÚ Prešov

Janka Letková
CÚ Trenčín

50 rokov

Miroslav Orth
CR SR

Jana Mistríková
CR SR

Erika Tengeriová
CR SR

Milan Magera
CÚ Banská Bystrica

Stanislav Doležal
CÚ Prešov

Danka Kalmanová
CÚ Trnava

Bohumil Jančár
CÚ Trnava

Jaroslav Kühtreiber
CÚ Trnava

Libuša Jančurová
CÚ Košice

Alžbeta Liptáková
CÚ Košice

Hedviga Tökölyová
CÚ Nitra

Peter Hajdučík
CÚ Žilina

Jozef Kumor
CÚ Žilina

Dušan Štíbel
CÚ Michalovce

Ján Belej
CÚ Michalovce

Ľuboš Lhotský
CÚ Trenčín

Pracovné jubileum 35 rokov

Imrich Szalay k 1.9.2010
CÚ Trnava

Pracovné jubileum 25 rokov

Miroslav Zemaník k 1.10.2010
CR SR

Michal Horský k 1.10.2010
CKÚ

Miroslav Nedorost k 1.10.2010
CÚ Bratislava

Jozef Daniš k 1.9.2010
CÚ Košice

Pracovné jubileum 20 rokov

Albert Urich k 17.9.2010
CR SR

Ľubomír Andráš k 1.9.2010
CKÚ

Perla Košická k 3.9.2010
CKÚ

Igor Viktor k 1.9.2010
CÚ Bratislava

Milan Bečár k 1.9.2010
CÚ Bratislava

Beatric Havranová k 1.9.2010
CÚ Bratislava

Daniela Polková k 15.10.2010
CÚ Prešov

Zuzana Horčíková k 15.10.2010
CÚ Prešov

Ingrid Madáková k 4.9.2010
CÚ Trnava

Ivan Poláčik k 2.10.2010
CÚ Trnava

Oto Škorica k 29.9.2010
CÚ Košice

Katarína Ďurejová k 1.10.2010
CÚ Košice

Juraj Kováč k 1.10.2010
CÚ Košice

Lýdia Kernová k 15.10.2010
CÚ Košice

Silvia Plachá k 3.9.2010
CÚ Nitra

Martin Šurina k 3.9.2010
CÚ Žilina

Augustín Paulíny k 1.10.2010
CÚ Žilina

Pavol Gočál k 24.10.2010
CÚ Žilina

Ivo Mihalčík k 10.9.2010
CÚ Michalovce

Róbert Jánoška k 3.9.2010
CÚ Trenčín

Známky zbiera viac ako štvrťstoročie

Niektoré koníčky nás už v ranom veku chytia za srdce a zostanú v ňom s malými prestávkami až do dospelosti. Tak je to aj v prípade Ladislava Bistrického, ktorému učarovalo zbieranie známok, odborne povedané filatelia. Tomuto hobby zasvätil väčšinu svojho života.

Známky hýbali svetom mladých

K známkam sa dostal vďaka svojmu bratovi, ktorý sa dal na tento koníček ako prvý. Ladislav si čoskoro vytvoril vlastný album, čo bolo v 60. rokoch minulého storočia pomerne jednoduché, keďže známky boli „in". Zbieral ich skutočne každý. Dobrým zdrojom boli novinové stánky, kde si ich mladí zberatelia vo veľkom kupovali a následne medzi sebou vymieňali. Známkový ošiaľ Ladislava čiastočne prešiel až počas štúdií, keď sa uňho do popredia drali iné záujmy. Opätovne si ho však známky našli v dospelom veku, a tak sa im systematickejšie venuje už nejaké to štvrťstoročie.

V malíčku má históriu i techniku

Filateliu si nezainteresovaní často predstavujú len ako bezduché zbieranie stále nových známok. Podľa Ladislava však ide o celý komplex úkonov a činností. Vyznávači tohto hobby zbierajú aj iné produkty poštovej činnosti, ako sú celiny (napr. korešpondenčné lístky, služobné obálky, rôzne poštové formuláre s natlačenou známkou atď.), celistvosti (napr. obálky opečiatkované známkami a doručené poštou), príležitostné tlače (väčšinou jednofarebný odtlačok známky bez nominálnej hodnoty na kartóne) a iné. Filatelista by mal mať okrem svojej zbierky aj prehľad o histórii poštovníctva a o „známkových" krajinách (teda štátoch, ktoré mali alebo majú právo vydávať svoje poštové známky a sú uznávané svetovými poštovými organizáciami). Mal by sa vyznať aj v technikách prípravy podkladu pre tlač známok a v spôsoboch ich tlače. Každá poštová známka je totiž malou reprodukciou originálnej predlohy zhotovenej autorom známky. Častokrát je výsledkom mravčej práce, ktorú musia vykonať autor a v prípade hĺbkotlače i rytec. Odborné vedomosti však majú aj iný význam – zberateľ sa vďaka nim orientuje na trhu. Nenaletí tak ilegálnym podnikavcom, ktorí radi predávajú lacné falzifikáty známok ako originály.

Zbierka je komplexné umelecké dielo

Na to, aby si naštudoval všetky spomínané informácie, potrebuje množstvo voľného času, ktorý mu zaberá aj samotná archivácia zbierky. Ladislav si totiž zhotovuje aj vlastné albumové listy, do ktorých zapracováva informácie spojené so známkovým motívom. Ak je ním napríklad nejaké umelecké dielo, do albumových listov pridá aj životopis umelca, ktorého dielo je na známke reprodukované, ako aj zmienku o jeho ďalších dielach. Všetky tieto informácie však musí krvopotne pozháňať a potom ich spracovať do finálnej podoby. Vďaka hodinám strávenými nad svojimi zbierkami získava veľký prehľad o ľuďoch, flóre, faune, technických vymoženostiach a množstve iných vecí, ktorý by bez svojho koníčka nemal.

Bez peňazí a kontaktov to nejde

Filatelia je náročná nielen na voľný čas, ale aj na financie. Cena zbierky je totiž tvorená tak samotnými známkami, ako aj pomôckami a potrebami na ich archivovanie a spracovanie. Ladislav sa nezaobíde bez filatelistickej pinzety a rôznych lúp. Nutnou potrebou sú aj rôzne katalógy, albumy a albumové listy, do ktorých sa známky zakladajú v „hawidkách" (ochranných fóliách rôznej veľkosti na jednej strane s lepidlom). Ďalším významným článkom v živote filatelistu sú jeho „kolegovia", čiže iní filatelisti, bez ktorých sa tomuto koníčku nedá systematicky venovať. Komunikujú prostredníctvom rôznych klubov, ktoré pracujú v rámci Zväzu slovenských filatelistov. K výmene skúseností či známok však dochádza aj na rôznych burzách a aukciách. Ladislav si však známky najčastejšie kupuje formou abonencie v Poštovej a filatelistickej službe – POFIS, ktorú spravuje Slovenská pošta. Okrem nej využíva aj sieť obchodníkov, ktorí sa venujú aj predávaniu známok. Známky sa však dajú kupovať aj z pohodlia domova, a to prostredníctvom internetových obchodov.

Nie je známka ako známka

Filatelisti majú rôzne chúťky. Tie Ladislavove sa orientujú predovšetkým na známky Slovenskej republiky. Pri iných známkových krajinách má rozpracované len generálne zbierky (zberateľ si z každej vydanej známky odkladá len jeden kus), a to maximálne do začiatku 60. rokov minulého storočia. Celkovo má vo svojej zbierke niekoľko desaťtisíc známok. Samozrejme, aj medzi nimi má svoje srdcovky. Takou je napríklad známka z roku 2000 vydaná Slovenskou poštou pod č. 208. Ide o spoločné vydanie krajín združených v PostEurop – organizácii európskych poštových operátorov. V roku 2000 vydalo tento motív známky 35 poštových správ.

Nepotrebuje vlastniť, stačí mu vidieť

Filatelistov ženú vpred rôzne ciele. Mnohí snívajú o nejakej vzácnej známke, ktorú by chceli mať vo svojej zbierke. Ladislavovi však stačí, ak v rámci „lovu" objaví nejakú známkovú cennosť alebo na takúto zberateľskú perlu aspoň natrafí na výstavách. Oboje sa mu už podarilo. Jednu cennú známku objavil v pozostalosti po zberateľovi a jej predajom následne spôsobil radosť majiteľovi. Mal tiež možnosť vidieť najznámejšie poštové známky sveta, a to modrý a červený Mauritius. Obe zapožičala anglická kráľovná na Európsku filatelistickú výstavu Brno 2005. Mimochodom, Alžbeta II. je vášnivou filatelistkou a vlastní jednu z najdokonalejších zbierok na svete. Významným filatelistom bol aj Juan Antonio Samaranche – dlhoročný predseda Medzinárodného olympijského výboru.

-ds-

FOTO súťaž

Zima sa blíži, to je fakt. Možno nenastane hneď zajtra, ale pomaly príde. S tým sa nedá nič robiť. Ale kým naozaj nastane čas snehuliakov a lyžovačiek, v našej fotosúťaži si už zimu priblížiť môžeme. Máme totiž možnosť zaspomínať na tú minuloročnú, ktorú svojím fotoobjektívom zachytil Vladimír Zúbek. Tak pozerajte do zababušenia a ak máte nejaké zaujímavé snímky vo vašom fotoarchíve aj vy a chcete sa o ne podeliť, pošlite nám ich na redakčnú adresu. Pripomíname, že maximálne tri kusy. Ročné obdobie, ako vidíte, pritom nerozhoduje.